

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thronus Dei Maria Deipara

Spinelli, Pietro Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1696

Christi in mundum adventu obmutescunt oracula, n. 10

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46853)

lucan. Aegypti commota sunt: tamen de peculiari Idolorum iudicio eo tempore quo Christus puer per Virginem in Ægyptum est delatus, complures exponunt: etenim Athanasius lib. de Incarn. Verbatè testatur Domino in Ægyptum descendente, non tantum commota esse simulacra Ægypti, sed etiam corruisse. & Origenes hom. 3. in diuersis. Euge, inquit, in Ægypt. propterea ut destruantur manufacta eorum, & confringantur, & pereant idola ipsorum, propterea ut damones turbentur, & propinquant ibidem Angelis sanctis qui Deum consequuntur. Eusebius libr. 3. de demonstr. euang. cap. 20. de fuga Domini in Ægyptum agens: Damones, inquit, prauis incolentes Ægyptum per multa secula in simulacris latuantes, animasque Ægyptiorum omnium superstitionis errori addicentes, cum sensisset nouam quandam, diuinamque virtutem ad se accessisse, licet conuicti sunt, corque ipsorum, & vis intelligentis in eis infusus in ipsis conuicta sunt, cessaruntque ac fugata sunt ab ea virtute, quæ visum effugiens illos compellebat, & igne inflar ineffabili quadam ratione adurebat. hæc Eusebius Sozom. libr. 5. histor. cap. 2. refert a borem maximam, quæ Perles dicitur Hermopoli oppido Thebaidis, appropinquante Christo ad solium se inflexisse, & Christum adorasse, Dæmonem verò, qui ibi colebatur, perhoruisse, & abiectum esse: omnes quoque Ægyptiorum statuas adueniente Christo, iuxta itaie prophetiam, concussas; arboris verò illius folia in huius testimonium fideles à moribus liberare. Hieronymus, & Procopius Gazeus idem ferè in Isa. 19. Palladius in histor. Lausiaca cap. 52. vidisse se narrat Hermopoli templum in quo ingresso Vibem Salvatore ceciderunt omnia simulacra. Idem Cassiodorus libr. 6. in part. cap. 42. Nicephorus libr. 20. histor. cap. 31.

9 Nec solum ad Christi infantuli in Ægyptum aduentum idola, & simulacra conuerunt, verum etiam illius regionis deserta, ac solitudines (quarum usum, & habitationem propter æstum, aliarumque rerum ad mortalium vitam vitamque sustentandam necessarium, summam inopiam natura hominibus deegasse videbatur) ex Christi aduentu, atque præsentia tantam sunt consecratæ benedictionem, ut ex iis tot sanctissimorum, ac probatissimorum Anachoretarum, ac Monachorum prodierint examina, & merito de eis dici po-

tuerit illud Isa. 34. Latabatur deserta, & inuisa, & exultabit solitudo, & florebit quasi lilium: quas Ægypti solitudines Augustinus propter multitudinem, & egregiam sanctitatem eas incolentium in lib. 8. conf. cap. 6. vocat: Monasteriorum greges mores suauolentia Dei, & verbera deserta Eremi. Hoc autem S. Ioan. Chrysofomus homil. 2. in cap. 2. Matth. inter alia à Christo initio suæ incarnationis feliciter edita eleganter animaduertit: Christus, inquit, ubi primus apparuit, in multis cuncta conuertit, nam & Magi superstitionem patriam relinquentes, ad verum Dominum veniunt adorandum, & Augustus ipse futuro in Bethleem partus per descriptionem ierunt imperium, & Ægyptus suscipit, ac tuetur insidias fugientem tyranni. Namque tactu ipso Domini gustum quendam sanctificationis adipiscitur, ut cum illum audierit ab Apostolis prædicari, huius quasi priuilegi honore decoretur quod Dominum prima suscepit: & certe solitudo hic Palestina uidebatur primæ, sed facta est postea ista feruentior: denique si quis nunc ad Ægyptum ueniat solituines, Paradiso prope omnem istam uidebit Eremum dignorem, & innumerabiles Angelorum cetus in corporibus fulgere mortalibus, & populos maritimum, & choros virginum, & omnem quidem tyrannidem diaboli dissolutam, Christi Regnum coruscans, & mori: Et hæc omnia bona non in urbibus solum, sed etiam in desertis florent locis, est enim cernere tota illa regione diffusum exercitum Christi, & admirabilem illum regium gregem, virtutumque, celestium conuersationem in terris miscantem: atque hæc non in uisid solum uerum etiam in faminis splendore conspicimus. Sic ita: Non ita varijs astrorum choris caelum resurget, ut Ægyptus innumeris monachorum, ac virginum distinguitur, atque illustratur habitaculis: si quis ueterem illam Ægyptum nouit rebellem Deo, adorantem irrationalia animalia porcos etiam, cetisque pauitantem, hic optimum Christi potest esse uirtutum, per quem facta est tam admiranda mutatio hæcenus Chrysofomus.

CHRISTI IN MUNDVM ADVENTV
obmutescant oracula.

DEI quæ appropinquante huius sacratissimi 10
mipueri, qui est sol iustitiæ in hunc Oriente
mundum aduentu, famosissimum Delphici A. Christo
polinis oraculum, diuina uirtute obmutuit: Apollinis
non secus ac apparente aurora solis nunciis, Delphicis

R. 3 nocturnis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

oraculum
obmutua-
sit.
Iuuenalis.

nocturnæ aues conticescunt, diurnæ verò ad
suauiter concinendum excitantur. Hoc autem
Delphici Apollinis silentium Iuuenalis cecinit
satyra 6. cuius cum veram causam ignoraret,
eam tamen satyricè sic reddidit.

*cessant oracula Delphis.
Sed siluit postquam Reges timuere futura;
Et superos veteros loqui.*

Cum Apo-
stoli prædi-
carent ca-
tera quoq;
oracula
obmutua-
re.
Theodore.
Cicero.

Et certè Apostolorum doctrina per orbem
personante Idola obmutuissè Theodoretus af-
firmat lib. 10. de curandis græcæ affectio. Ve-
rum ante tempora Apostolorum, & longè ante
Iuuenalis ætatem cum Christi nimirum ad-
uentus appropinquaret, Delphica responsa
cessasse affirmat Cicero lib. 2. de diuinat. qui
quadraginta propemodum annis ante Christi
incarnationem vixit, eiusq; rei causam, quam
nonnulli afferbant, mentò irridet his verbis:
*Cur isto modo tam oracula Delphis non eduntur,
non modo nostra aetate, sed iam diu ita ut nihil
possit esse contemptius? hoc loco cum vrgentur e-
uansisse, auti vobiscum vim eius, vnde anhelu-
m ille fieret, quo Pythia mente incitata oracula
ederet; de vino, aut falsamento putes loqui, qua
evanescenti vetustate, hæc ille.*

Act. 14.

Et sanè cum Deus ex Apostolo Paulo
Act. 14. sine testimonio semetipsum non reli-
querit, verisimile est Delphicum oraculum eo
tempore cessare cœpisse, cum fama per orbem
de Christo propediem venturo ex verbis si-
byllinis, & ex vaticinijs Prophetarum, quæ Tu-
oæi vbique terrarum dispersi facillè euulga-
bant, percirebescere cœpit, dæmonibus Christi
maiestatem, atque potentiam iam tum per-
horrescentibus; huius famæ per hominum o-
ra volutantis, testis est idem Cicero, alijque vt
infra dicam; sed ad oraculorum silentium re-
deamus. Strabo lib. 9. de hoc sic ait: *Hodie pro-
fectò summa in mendacitate est Delphicum ora-
culum.* Plutarchus verò lib. quem edidit, Cur
oracula cessant, duas eius rei præcipuas cau-
sas reddit; vnam, dæmones ipsos, seu Deos o-
raculis præpositos senescere & mori exhausta
cœlestis spiritus vi, omnium enim rerum esse
vicissitudinem. Alteram Sapientes, & Philoso-
phos complures iam esse, quorum responsis o-
raculorum defectus suppleretur. Cæterùm
vanam esse vtranque causam, facile dicetis,
qui vel summis labijs philosophiam degusta-
rit; spirituales enim substantias contrarium
qualitatum expertes sicut & cœlum ipsum,

Strabo.

Plutarch.

quamuis corporeum minimè consensescere
tradunt Philotophi; & idem de substantijs su-
pra cælum separatis testatur Aristoteles lib. 1.
de cœlo text. 190. cuius ratio in alijs quoq; si-
milibus substantijs militat. Ad hæc nullus
Philotophorum, quamuis sapientissimus, fu-
tura contingentia, de quibus oracula consuli
solebant, prædicere, neq; eorum cupiditati, qui
ea sciscitabantur satisfacere poterat.

Verùm tamen huius silentij causam ipse
met dæmon in Apolline diuinitus compulsus
reddidit Augusto Apollinis studiosissimo; que
à Christo adhuc infante in Tartara ex-
actum planè confessus est; quemadmodum
docent Suigas in Augusto: Cedrenus in com-
pendio histor. & Nicephorus lib. 1. histor. cap.
16. cuius verbis rem gestam narrabo: *Cæsar, in-
quit Augustus, proæthore iam aetate ad oracu-
lum Pythij Apollinis venit. & sacrificio omnium
maximo, quod Hecatombe dicitur, dæmoni obla-
to quæsitus. Quisnam post eum Romanum aumi-
straturus esset imperium? At cum nullum e-
deretur responsum, alterum quoq; ad eum cri-
sticum de hoc rogauit, quid ita oraculum pluri-
bus verbis vici solitum, nunc tandem obmutuisset?
Tum illud parua interposita mora, ad hunc mo-
dum respondit:*

*Me puer habraus diuus Deus ipse gubernans
Cedere sede iubet, tristemq; reare sub Orcum
Aris ergo de hisce tacitus abscedito nostris.*

Tali responso accepto Cæsar Romam reuersus
in Capitolio aras maximam extruxit, cum hu-
iusmodi latina inscriptione **ARA PRIMOGENT-
TI DEI.** huculque Nicephorus. Quo in lo-
co postea à Constantino extructa creditur Ba-
silica in honorem Dei Genitricis, cui nomen
est **ARA COELI.** Quin etiam teste Orofio lib. 6.
cap. 22. iam tempore, quo Christus natus est,
Augustus, ad quem, inquit, rerum omnium sum-
ma concesserat, Dominum se hominum appellari
passus non est, immò non ausus. Et dicto id verum
tempore, quo verus Dominus totius generis hu-
mani inter homines natus est. huius edicti me-
minit etiam Dio libro 55. Consulibus Elio
Cato, & Sencio Saturnino. qui ex Baronio to-
mo primo Annai. est aonus sextus à Christo
nato, quasi agnosceret Augustus alium Do-
minum iam natum.

12 Et hoc totum confirmatur ex rumore,
qui cum non longè abesset Christi incarnatio,
vulgò sparsus erat de Rege venturo, qui sa-
lutem allaturus erat. Cicero enim lib. 2. de
diui-

Aristot.

Car. Apol.

luis ora-
culum et
monuero

Suis. de
Cedrenus
Nicephorus

Syllabus
Ora. n.
de Chr.
uentus
August.

Incens.
Elorus

Luc. 1.
Mactio

Orofio.

Virg.
Dio.
Baronio

Cicero.

divinatione quamvis execraretur nomen Regis: *Quem*, inquit ipse, *Roma post hæc nec Dii, nec homines esse patientur*, & idcirco falsum eiusmodi rumorem existimet; tamen cum de Sybillinis verbis ageret, huius rumoris meminisse. *Horum*, inquit, *versuum iniorpes falsa quadam hominum fama, distulit in Senatu peribatur, eum quem reuera Regem habebamus* (Cæsarem dictatorem intelligit) *appellandum quoque esse Regem, si salus esse vellemus*. hæc ille, & quamvis interpretem rejiciat propter rationem, quam diximus: *Carmin tamen Sybillæ non esse*, inquit, *furans, cum ipsum poema declarasset enim magis arctus, & diligentia, quam incitationis, & molus* tum vero ea quæ Augusti dicitur, cum deinceps ex primis versibus litteris aliquid conneclitur. ita Cicero. Et Sybillæ quidem Erythræ, vel Cumæ. Acrostichidem refert S. Augustinus lib 18 de Civitat. cap. 23. quorum versuum initia hanc reddunt sententiam; *Jesus Christus Dei filius Salvator*. Ratio autem rumoris huius de Rege venturo Lentulus, teste Lucio Floro lib. 4. cap. 1. se Catilinæ in coniuratione adiunxit, ut Regnum consequeretur, & Marcus Antonius in Lupercalibus coronam Cæsari imposuit, quod Cæsari exitium attulit; Brutus enim, & Cassius Regis nomen Romæ non ferentes in eam coniorarunt. Verum salus afferenda per hunc Regem Christum erat præcipue à peccatis, quemadmodum Matth. 1. Angelus in interpretatione nominis Iesus, Ioseph dixisse scribitur: *Et vocabis nomen eius Iesum: ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum*. Neque id reticuit Sybilla, quemadmodum videre licet apud Virgilium Ecloga quarta, ubi tempus huius Regis advenisse, eiusque præclarissimas actiones ex Sybillæ Cumæ vaticinio, quamvis poeticis fabulis Virgilius illud resperletit, sic cecinit:

*Ultima Cumæi venit iam carminis ætas,
Magnus ab integro seclorum nascitur ordo:
Iam redit & Virgo, redeunt Saturnia Regna,
Iam nova progenies cælo demittitur alto.
Tu modo nascenti puero, quo ferrea primum
Desinet, ac toto surget gens aurea mundo.
Et mox,
Te duce si qua manent sceleris vestigia nostri,
Irrua perpetua solvunt formidino terras;
Ille Deum vitam accipiet.
Quæ carmina ad Christum à quo solo sce-*

lerum vestigia sanari possunt, pertinere ex persona Sybillæ aperte probat sanctus Augustinus, ut infra dicemus.

Suetonius quoque in Vespasiano capit. 4. *Percrebuerat*, inquit, *oriente toto visus, & confans opinio esse in fatis, ut eo tempore Iudæa profecti verum potirentur*. Quod ipsum Tacitus li. 21. Annalium in antiquis Sacerdotum litteris contineri affirmat. Uterque tamen falso de Vespasiano, & Tito, qui vix duodecim annis regnarunt, prædictum existimant; cum id ad Christum in Iudæa ortum exitus ipse rei, referendum evidenter ostendat. Ex quibus exploratum relinquitur venturi Regis famam, ubique eo tempore diffusam.

13. Neque alicui mirum videri debet in Christi aduentu hæc dæmonis oracula obmutuisset; id illud legamus prædictum Zach. 13. *Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum, disperdam nomina idolorum de terra, & non memorabuntur ultra, & pseudo prophetas, & spiritum immundum auferam de terra: & i. Ioan. 3. in hoc apparuit filius Dei, ut dissoluat opera diaboli, quod pulchre S. Ignatius in Epistola, quam ad Ephesios scripsit, agens de dæmonis fallacijs per Christum deletis, his verbis significavit: *Hinc emanavit mundi sapientia, præficia facta sunt nuga, Magia risus, omnes ritus malitia aboliti, ignorantia caligo fugata, & ignorantia principatus destructus, cum Deus; ut homo apparuit, & homo ut Deus operabatur*. sic Ignatius. Ex his omnibus aperte perspicitur, quod in hac tertia metaphora probandum suscepimus, Christum adhuc Infantem ab vberibus matris manum misisse ad cavernam reguli (id est dæmonis) ad eum educendum, eiciendumque. Quod ipsum perspicue prædixit Sybilla Cumæa apud Virgilium Ecloga citata, ubi triplicem Christi ætatem pueri, adulti, & viri iam perfecti distinguit, vnicuique sua ascribens: sed de Christo puero inter alia admirabilia ab eo patranda, illud Isa. 11. *Vitulus, & Leo, & ovis simul morabuntur, & hanc de venenato serpente victoriam sic cecinit, eodemque ordine, quo Isaias ea vaticinatur, à Sybilla prædicuntur:**

*At tibi prima puer nullo munuscula cultu,
Errantes hederas passim cum haccare tellus,
Mistiq; vidento colicasta fundit acanibo.
Ipsa lacte domum referent distenta capella
Vbera: nec magnos metuent armenta Leonos;
Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores.*

Christus ante aduentum prædicitur. Suetonius Tacitus

Zach. 13

i. Ioan. 3

Ignatius

Sybillinæ de Christo oraculum Virgilius.

Isa. 11

Psalm.

Occidet & serpens, & fallax herba veneni
Occidet, Assyrium vulgo nascetur Amomum.
 Quin etiam nonnulli diligentissimi Chrono-
 logix obseuatores adnotarunt, Eclogam hanc
 à Virgilio eodem ipso anno editam, quo He-
 rodes primus ex Alienigenis, Caluino iterum,
 & C. Asinio Pollione Consulibus, Iudææ re-
 gnum à Romanis impetratum inuasit Id enim
 carmina illa eiusdem Eclogæ indicant:

Teq; aæo decus hoc aui, te Consule inibit
Pollio, & incipient magni procedere menses.
 Gen. 49. Tunc enim translato de Iuda sceptro, iuxta
 Patriarchæ Iacob vaticinium Genes. 49. Chri-
 stus mittendus expectabatur, & rumor per-
 crebescere cæpit, Messie nascituri tempus:
 QVO, vt ex Sibylla idem Poëta cecinit:

Ferrea primum
Desinet & toto surget gens aurea Mundo.
 Licet enim Virgilius in gratiam Asinij Pollio-
 nis ad eius filium Soloninum hoc vaticinium
 detorserit; esse tamen vaticinium Sibyllæ
 Cumææ Augustinus lib. 5. de Ciuit. cap. 27.
 aperte colligit ex versu illo sub initium Ec-
 logæ:

Vltima Cumæi venit iam carminis atas.
 Et de Christo intelligendum non solum te-
 statur ibi Augustinus, sed & Constantius
 Magnus. Magnas in oratione ad sanctum Cærum ca.
 20. ubi totam Eclogam illam de Christo
 per singula interpretatur, vt videre est apud
 Eusebium Cæsariensem, qui orationem illam
 refert.

CHRISTI DE DÆMONE VICTORIA
*in Gedeone, qui Madianitas prosti-
 gauit, præfigurata.*

Quarid si 14. **Q**uarto eandem Christi de dæmone,
 gnificatur
 victoria
 Christi vi
 stria Ge-
 deonis con-
 tra Ma-
 dianitas.
 Isai. 9.
 Hierony.
 Gregorius
 cuiusque in homines tyrannide victo-
 riam per sui corporis à Virgine accepti pas-
 sionem efficiendam. Isaias paucissimis verbis
 cap. 9. comprehendit, vt habet Hieronymus
 in illum locum, & Gregorius lib. 30. Moral.
 cap. 17. Propheta loquens ad Christum, in-
 gentem fidelium lætitiã propter libertatem
 in quam à dura dæmonis seruitute per eun-
 dem sunt vindicati, commemorat illis verbis:
*Lætabuntur coram te, sicut qui lætiantur in mes-
 se, sicut exultant victores capta præda, quando
 diuidunt spolia: & huius lætitiæ rationem red-
 dit: Iugum enim oneris eius, & virgam humeris
 eius, & sceptrum exactoris eius superasti, sicut ii*

dis Madian, hac enim triplici Iugi, Virgæ, & Tyrannide
Sceptri metaphora dæmonis tyrannidem ad dæmonis
*viuum exprimit: Dæmon enim grauissimo iu- triplici me-
 go, ac onere hominibus imposito eos deorsum taphora
 ad terrena, & vilia non sine maximo eorum explicatur
 dedecore & labore deprimebat: quate Eccles. Iugi, virgæ
 40. Iugum graue super filios Adam à die exitus & serpi-
 de ventre matris eorum vsque in diem sepulturæ Eccl. 40.
 in matrem omnium, quod de afflictionibus,
 quæ ex peccato originali consecutæ sunt, quas
 plurimas recenset Sapiens in eo capite, intel- Augustin.
 ligit Augustinus in Enchiridio cap. 66. & in lib. 5. hypognoft. cap. 3. Deinde pœnis mul-
 tiplicibus propter peccata influctis, dæmon qua-
 si virga hominum humeros iugiter percutien-
 do ita afflictabat, ut à crebra humeri percus-
 sione, virga humeri appelletur. Tum sce-
 ptro tyrannico ad noua peccata, tanquam
 importunus exactor iugiter incitabat. Hæc
 porro omnia Christus superauit, sicut in die
 Madian: eodem scilicet modo, quo olim in
 numerabiles Madianitæ à Gedeone, popu-
 li, Dei dux, cum trecentis militibus fractis
 lagenis, coruscantibus lampadibus, tubisque
 personantibus sunt deleti, Gedeon enim, in-
 quit Gregorius loco citato, ad prælium veni-
 ens, Redemptoris nostri signat aduentum, non so-
 lum ipso opere, sed etiam nomine; Gedeon enim
 interpretatur circumiens in vtero, Domi-
 nus enim noster per maiestatis potentiam
 omnia complectitur, & tamen per disper-
 sationis gratiam intra vterum Virginis huma-
 nitatem sumens venit. vbi illud obiter ad-
 notandum in hoc nomine Gedeonis, qui ty-
 pus erat Christi, per VTERUM MATRIS deno-
 minari; quia Christus Dominus per car-
 nem, quam à matre accepit in vtero, de dæ-
 monibus hostibus suis per Madianitas signi-
 ficatis, qui omnia vastabant, triumphauit.
 Hoc enim tyrannicum dæmonis Dominium à
 Christo Domino contrafacto per passionem
 corpore suo sacratissimo ex Virgine desum-
 pto, & in fictili lagena adumbrato, radiante
 lampade suæ diuinitatis per diuini Verbi præ-
 dicationem, tanquam per tubæ sonitum e-
 uersum est. Christum porro ducem & caput
 subsequuti sunt Apostoli, Martyres, alijque
 Dei serui in trecentis Gedeonis commilito-
 nibus mystico numero significati, tum pro-
 pter sanctissimæ Trinitatis, quam prædica-
 runt, mysterium, tum etiam quoniam trecento-
 rum numerus Græcè in Tau litera, qui
 crucis*